

EKSAMENSOPPGAVE

JUS4211 – Prosess og strafferett

Dato: 17. desember 2018

Tid: Kl. 10:00-16:00

DEL I

Antatt tidsbruk: 3 timer.

Politibetjent Ole Vold ved Lillevik politistasjon ble en onsdag formiddag i oktober 2017 kontaktet av drosjeeier Hans Tastad, som fortalte at han kvelden i forveien hadde kjørt Lars Holm hjem etter et besøk på en av Lilleviks puber. Holm, som ikke hadde vært edru, hadde underveis hatt en telefonsamtale. Tastad hadde forstått det slik at Holm hadde snakket med advokat Marte Kirkerud. Under samtalen hadde Holm nevnt at han planla å reise til København kommende helg og kjøpe en halv kilo hasj i Christiania av en selger som han kjente fra før, og ta hasjen med seg hjem på danskebåten. Hasjen ville han selge til brukere i Lillevik. Tastad hadde ikke hørt noe av det Kirkerud hadde sagt.

Vold forela henvendelsen for jourhavende jurist, politifullmektig Peder Ås, som ville vise seg handlekraftig, og umiddelbart besluttet å iverksette kommunikasjonskontroll i fire uker overfor Holm og Kirkerud. Han hadde tidligere oppfattet det som om Kirkerud hadde nær kontakt med narkotikamiljøet i Lillevik.

Dagen etter at kontrollen var satt i verk, avlyttet politiet en temperamentsfull telefonsamtale mellom Marte Kirkerud og hennes eksmann Theodor Berg. Begge omtalte en episode sommeren for ett år siden, da Marte hadde spyttet mannen i ansiktet og slått ham med en stekepanne så han fikk et blått øye. De avlyttet også en samtale mellom Holm og kontakten i København, som bekreftet tid og sted for et møte.

Ved hjemkomsten fra København søndag morgen ble Holm pågrepet med ca. en halv kilo hasj i bagasjen.

Politimesteren satte umiddelbart Holm under tiltale for overtredelse av straffeloven § 231 for å ha innført ca. en halv kilo hasj søndag 15. oktober 2017. Politiet ville gjerne ramme Kirkerud også, og politimesteren satte henne under tiltale for overtredelse av straffeloven § 271 for sommeren 2016 å ha spyttet på Theodor Berg og ha slått ham i ansiktet med en stekepanne så han fikk blått øye.

Under bevisførselen for tingretten kom det frem opplysninger om at Holm hadde innført et annet parti hasj på ca. en kilo to uker tidligere. Tiltalen ble ikke endret.

Tingretten godtok at utskrift av kommunikasjonskontrollen av Holm og Kirkerud kunne benyttes som bevis.

Lillevik tingrett dømte Holm til fengsel i seks måneder for overtredelse av straffeloven § 232 første ledd jf. § 231. Retten la til grunn at Holm ved to anledninger i oktober 2017 hadde innført til sammen ca. 1,5 kilo hasj.

Marte Kirkerud ble dømt til fengsel i 90 dager for overtredelse av straffeloven § 273.

Holm og Kirkerud anket dommen til lagmannsretten og påsto seg frifunnet.

Begge anførte at kommunikasjonskontrollen ikke kunne benyttes som bevis.

Holm gjorde også gjeldende at retten ikke hadde adgang til å ta hensyn til partiet på en kilo, og at han ikke under noen omstendighet kunne dømmes for overtredelse av straffeloven § 232.

Kirkerud gjorde også gjeldende at episoden med Berg ikke ble rammet av straffeloven § 273. Hun kunne heller ikke dømmes etter straffeloven § 273 når det var tatt ut tiltale etter § 271.

Drøft og avgjør de fremsatte innsigelsene mot tingrettens saksbehandling og rettsanvendelse. Spørsmål i tilknytning til bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og til straffutmålingen skal ikke behandles.

Del II

Antatt tidsbruk: 3 timer.

Lekter på avveie

Transporte Marítimo SA, et av de største skipstransportselskapene i Brasil med hovedkontor i São Paulo, hadde en norskregistrert filial, North Marine NUF, med hovedkontor i Stavanger. I sin flåte hadde North Marine lekteren Caesar som lå fortøyd ved havnen i Aberdeen i Skottland. Aberdeen Port Service Ltd. hadde ansvaret for å fortøye lekteren. Kontrakten mellom North Marine NUF og Aberdeen Port Service Ltd. inneholdt en klausul om at eventuelle tvister oppstått i forbindelse med at lekteren lå til kai i havnen i Aberdeen skulle løses ved voldgiftsdomstolen i Aberdeen.

Under vinterstormene i desember 2015 slet lekteren seg og begynte å drive nordøst mot Norge. Den 110 meter lange lekteren var ubemannet og det ble etter hvert klart at den hadde kurs mot en oljeplattform i Edvard Grieg-feltet på norsk kontinentalsokkel utenfor Stavanger, der det befant seg 385 mennesker. Oljevirkksomheten på feltet ble drevet av Norwegian Oil AS, et veletablert norsk oljeselskap med hovedkontor i Oslo.

Da lekteren drev mot oljeplattformen ble alle på plattformen evakuert og produksjonen av olje og gass ble stanset. Heldigvis dreide vinden etter hvert noe og lekteren gikk klar av plattformen med

200 meters margin. Et stykke nærmere land fikk en slepebåt kontroll over lekteren og faren var dermed over. Produksjonen startet opp igjen neste ettermiddag, etter halvannet døgnns stans.

I etterkant av hendelsen med lekteren saksøkte Norwegian Oil AS North Marine NUF og Transporte Marítimo SA ved Stavanger tingrett.

Norwegian Oil AS fremmet ved sin advokat krav om erstatning for evakuering fra plattformen og stansing i produksjonen, som totalt hadde kostet selskapet ca. 75 millioner norske kroner (NOK). De saksøktes advokat hevdet at saken måtte avvises. Advokaten anførte at et søksmål ikke kunne anlegges mot North Marine NUF fordi den norske filialen ikke hadde partsevne. Et erstatningskrav kunne heller ikke rettes mot Transporte Marítimo SA. Kravet måtte i tilfelle rettes mot Aberdeen Port Service Ltd., som hadde ansvaret for å fortøye lekteren. Dersom North Marine NUF eller Transporte Marítimo SA ble ansett som rett saksøkt, måtte i alle fall sak også anlegges mot Aberdeen Port Service Ltd.

North Marine NUF hevdet også at saken ikke kunne løses ved norske domstoler og viste til kontrakten med Aberdeen Port Service Ltd., og klausulen om at eventuelle tvister oppstått i forbindelse med at lekteren lå til kai i havnen i Aberdeen skulle løses ved voldgiftsdomstolen i Aberdeen.

Dersom retten fant at Aberdeen ikke var rett sted å anlegge saken, mente de saksøkte subsidiært at saken skulle vært anlagt ved domstolen der Transporte Marítimo SA hadde sitt hovedkontor. Atter subsidiært, dersom saken skulle gå i Norge, skulle den i alle fall ikke gå for Stavanger tingrett, men for Oslo tingrett, fordi Norwegian Oil AS hadde sitt hovedkontor der. Uansett ville kravet ikke føre frem fordi det ikke var oppstått noen skade ved hendelsen. Norwegian Oil AS henviste til Luganokonvensjonen art. 5 nr. 3 om at i saker om erstatning utenfor kontraktsforhold skulle saken anlegges «ved domstolen for det sted der skaden ble voldt eller oppsto, eller der dette kan komme til å skje».

Dommerfullmektig ved Stavanger tingrett, Peder Ås, ble ved behandlingen usikker på om saken – for det fall at saken skulle behandles ved norske domstoler – først skulle behandles i Stavanger forliksråd, selv om ingen av partene hadde fremmet noe ønske om dette.

Drøft og avgjør de prinsipale så vel som de subsidiære prosessuelle spørsmål oppgaven reiser.

Oslo, 30.11.2018

Christoffer Conrad Eriksen

Faglig eksamensleder

